

Kultur

Lars Richard Olsen
kultur@altaposten.no

Riddu Riddu tar samisk dans til Canada

Lørdag presenterer urfolkfestivalen Riddu Riddu samisk dans produsert av danser og koreograf Elle Sofe Henriksen.

Når Riddu Riddu deltar på urfolkfestivaler og arrangement ute i verden består noe av jobben i å bane vei for samiske artister. Nå er det Canada som står for tur, der danseforestill-

inga Jorgahallan skal vises på en inuitscene lørdag.

– Ideen om å presentere samisk kunst i Nunavut skriver seg 2 år tilbake i tid, da ble vi kjent med lederen for urfolkfestival der, forteller festivalvef Kirsti Lervoll. Hun beskriver det som utrolig inspirerende når Riddu Riddu lykkes i å sende samiske kunstnere ut i verden.

VERDENSDANSER: Tidligere har Elle Sofe Henriksen besøkt Kamchatka sammen med Riddu Riddu.

Viser Alta til amerikansk publikum

Denne helga har «Gåten Ragnarok» premiere i USA med slående bilder fra Alta.

Regissør Mikkel B. Sandemose gleder seg til å vise fram filmen som har norsk premiere 4. oktober. Altatildene kostet ekstra, men var verd utgiftene ifølge filmteamet.

– Dette er en storfilm, og skal

være en stor kino opplevelse. Da trenger man en presentasjon av steder som er store, for det setter tonene for filmen, samt at de gir følelsen av at det er noe stort som skjer, forklarer regissøren til Finnmark Dagblad. Han skriver samtidig av regissør Tommy Wirkkala.

– Jeg er virkelig imponert over det han har fått til. Det er det bare å ta av seg hatten for.

ALTA CANYON: Viser fra sin beste side i «Gåten Ragnarok». (Foto: Fantefilm Fiksjon)

UIT
NORGES
ARKTISKE
INSTITUTT

Landskap og
vannskap
Tid: Søndag 22.09. kl. 12.00–16.00
Sted: Tromsø Museum

Prøv deg som arkeolog, lag skjellsmykker og skyt med bue og pil. Vi lager mat i kokegrop som i steinalderen. Foredrag og film om ressurser og funn fra vannskapet. Ny utstilling om arkeologi og vannskap. Gratis inngang. Velkommen!

I anledning Forskningsdagene inviterer Tromsø Museum til familievennlig åpen dag med temaet «Landskap og vannskap».

Lørdagsuniversitetet
/ Trening og mosjoning i naturen eller i helsestudio - hva er best?
Tid: Lørdag 21.09. kl. 12.00–13.00
Sted: Alta Bibliotek
Foredrag v/ L. Ann. Gjøvanna Caloguri, universitetslektor Salla Mikkilä og prof. Arndt Weydahl, UIT Finnmarksfakultetet

Blindpassasjerer i arktiske farvann
Tid: Lørdag 21.09. kl. 13.00–14.00
Sted: Studenthuset Dniv 4, etasje Foredrag v/professor Inger Greve Alsos, Tromsø Museum - Universitetsmuseet

ARRANGEMENT
/ Nilen - historiens elv
Tid: Onsdag 25.09. kl. 19.00–20.30
Sted: Tromsø Museum
Om et annerledes syn på historien og samfunnsutvikling med vannet som utgangspunkt og spill. Vin/Witen-kveld med professor Terje Ivedt, Universitetet i Bergen. Åpne utstillinger. Gratis inngang. Velkommen!

Tønsnes - havn i 11.000 år
Tid: Torsdag 26.09. kl. 17.00–18.30
Sted: Grøtsund fort, Tønsnes
Bli med på en vandring på Tønsnes fra steinalderens framtiden med arkeolog Jan Magne Gjerd, Universitetet i Oslo, Leif Arneberg, Tromsø forsvarsmuseum og havedirektør Hallvar Pettersen, Tromsø havn.

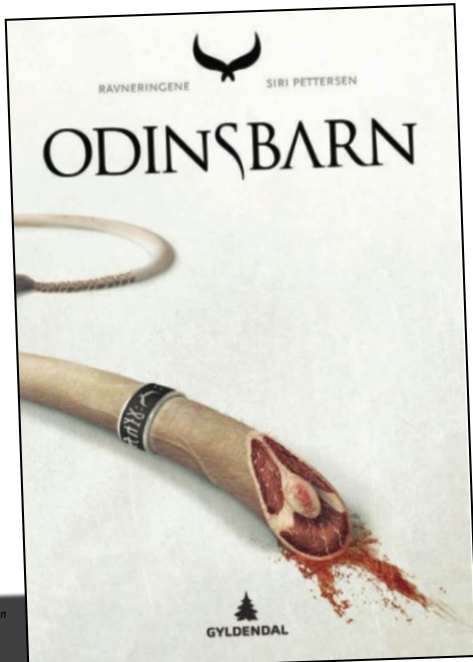
Johan Adrian Jacobsen – Kaptein, etnograf, forfatter
Tid: Torsdag 26.09. kl. 19.00
Sted: Polarmuseet
Polarmuseet åpner utstillingen om eventyrene fra Risøya utenfor Tromsø.

Jordens øvre atmosfære
Tid: Torsdag 26.09. kl. 19.00–21.00
Sted: Tromsø Bibliotek
Hvilken rolle spiller jordens øvre atmosfære og hva har UIT bidratt med for å forstå den? Foredrag v/professor Ove Havnnes, UIT.

UIT Norges arktiske institutt
9027 Tromsø
Tlf: 77 64 40 00 / uit.no

Foto: S. H. / Altaposten

VENTER PÅ MER: Odinsbarn er den første av tre planlagte bøker i serien Ravneringene fra Siri Pettersen. (Foto: Gyldendal)

Eventyrlig inntertier

Debutant Siri Pettersens ungdomsbok egner seg minst like godt for voksne.

Siri Pettersen entrer det norske litterære landskap med en fantasyroman så velkrevet og så spennende at det nesten virker uforståelig at en debutant kan utrette noe slikt.

Hirka Haleils
I Odinsbarn, som er den første boka i en planlagt trilogi møter vi femten år gamle Hirka. Hun er haleløs, og har frem til nå trodd det var fordi en ulv angrep henne og bet av halen hennes når hun var baby. Men nå får hun vite sannheten. Hun er født sånn, og slike som henne fører råtterskarn inn i verden, og hun er råta – den alle må unngå.

hun kjenner har evner hun ikke har. En av hennes beste venner er Rime, en gutt av høy byrd som hun vokste opp sammen med, og som Hirka stadig måler krefter med. Rime og Hirka tilløper to verdener og det i mer enn en forstand.

Rime tar et oppgjør med familiens krav, og Hirka må kjempe for å overleve.
Ungdomsbok for voksne
Odinsbarn er gitt ut som ungdomsbok på Gyldendal, men jeg mener at voksne lesere kan kose seg like mye med boka som ungdommer, ja, om ikke mer. Språket er godt, det er gode og fint oppbygde karakterer og miljøskildringene er troverdige og fine. Historien er i tillegg så spennende at det føltes som en kraftanstrengelse å legge boka vekk når andre gjøremål ble presserende.
At hovedpersonen er en jente, uten magiske evner er en faktor som gjør boka enda mer

lesbar og lettere tilgjengelig for den store skaren lesere som vanligvis ikke leser fantasy. Pettersen har bygd opp en helt nytt fantasynivers og hun har gjort det på en overbevisende måte.
Jeg leste Odinsbarn på to dager, og etter at jeg var ferdig med siste side hadde jeg lyst til å fortelle hele verden at denne boka må du lese. Til forfatteren har jeg lyst til å si: Takk for en vidunderlig bok og skynd deg med oppfølgerne. Jeg kan nesten ikke vente.

Litteratur
Siri Pettersen
«Odinsbarn»
Gyldendal, 621 sider

Av Solgunn Stoll

Etter 25 år som musiker i Ensemble Noor bytter Tørris Koløen Bakke ut én lidenskap med en annen.

Av Lars Richard Olsen
lars@altaposten.no

Året er 1988. En ung bergenser med navn Tørris Koløen Bakke kommer til Alta for å spille bratsj sammen med andre landsdelsmusikere i Ensemble Noor. Han blir snart sentral i musikklivet både lokalt og regionalt. Samtidig kjemper en annen lidenskap om oppmerksomheten og for seks år siden får Bakke hovedfag i matematikk. Enn så lenge fortsetter han å spille i orkesteret. Denne høsten, 19. august for å være presis, begynte han i ny jobb som mattelærer. Altaposten møter han i undervisning med førsteklassinger på Alta videregående skole. Samme dag drar han videre på miniturné med Petter Carlsen.
– Jeg fortsetter som frilansmusiker men vil naturlig nok reise mye mindre enn tidligere, sier læreren etter at timen er ferdig. Da har elevene blant annet fått høre litt om Pythagoras og hvordan matematikk og musikk en gang i tiden var felles fagområder.

Får adrenalin
Andre musikere som har begynt i nye yrker forteller gjerne om et savn etter adrenalin som gjerne melder sin ankomst på scenen. Det tror den ferske mattelæreren ikke blir noe problem.
– Dette er jo også en slags scene og jeg får kicket etter hver

FØLGER MED: Una Igeland Eilertsen og Johanne Isaksen er blant førsteklassingene som får undervisning av Tørris. – Han virker å være veldig snill, er jentenes dom.

MINIKONSERT: Elevene i første klasse på Alta videregående skole er blant dem som får matematikkundervisning fra Tørris Koløen Bakke. Musikk fra bratsjen får de også en smak av. (Foto: Reiluf Grønnevik)

time. Elevene som følger med og diskuterer dagens tema er en annen slags belønning, sier han. Musikeren sier at han har hatt matematikken i bakholdet gjennom hele karrieren. Da han selv

gikk på videregående skole var han derimot ikke frelst.

– Jeg sluttet på matte i protest mot læreren. Senere gjorde jeg meg ferdig som privatist og tok universitetsfag som voksen. Jeg opplever den samme skjønnefølelsen med matte som musikk, sier Bakke.

Vil inspirere
Et av målene for å gå inn i den videregående skolen er å hjelpe elever og faget som mange velger bort de siste årene.
– En av de viktige oppgavene er å gjøre faget interessant. Alle liker å få mestringfølelsen og matte er et av fagene der det man med en gang får vite om noe er rett eller feil. Det er lett å se på elevene når de får det til etter å ha slitt med en oppgave. Musikeren sier at han ikke er sikker på om han blir å jobbe mer enn ett år i den nye jobben.
– Nå har jeg permisjon fram til

neste sommer for å se om dette er noe som passer for meg. Så langt ser det veldig bra ut, og det spørs om jeg vender tilbake til Ensemble Noor.

Håper på comeback
En av dem som ønsker Bakke hjertelig velkommen tilbake til ensemblet er pianist Nils Anders Mortensen. Han sier at det er underlig å være på jobb uten den joviale bratsjisten.
– Det føles som en rar situasjon. Tørris har vært veldig sterkt involvert i hele landsdelene og spesielt i Alta på mange områder. Han har blant annet lang bakgrunn som arrangør i Alta konsertforum og har vært veldig aktiv som musiker, sier Mortensen.
Pianisten har imidlertid forståelse for at matematikken kaller.
– Det er en kjent sak i musikermiljøet. Har det litt for artig, er det bare å komme med et matte-

spørsmål. Da får du foredrag om filosofi og matematikk de neste timene, sier Mortensen.
– Selv sier Bakke at det er mye han blir å savne fra tiden som profesjonell musiker.

– Å være på scenen og samspille med flinke folk blir nok det største savnet. Jeg skal uansett ikke la bratsjen støve helt ned.

BILDETEKST 03: SCENEVANT: Bratsjisten har jobbet med små og store prosjekter i tiden med Ensemble Noor. Blant annet med Jørn Hoel.